

TEMATY NA WEWNĘTRZNA CZĘŚĆ EGZAMINU Z JĘZYKA POLSKIEGO

LITERATURA

1. Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
2. Różne sposoby funkcjonowania tradycji horacjańskiej w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
3. Twórczość Jana Kochanowskiego w tradycji literackiej późniejszych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
4. Trudny problem dziedzictwa sarmackiego w literaturze epok późniejszych. Omów na wybranych przykładach.
5. Różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w wybranych utworach epickich lub/ i dramatycznych różnych epok. Rozważ na wybranych przykładach.
6. Na wybranych przykładach z różnych epok objaśnij funkcję konwencji onirycznej w kreowaniu świata przedstawionego.
7. Omów funkcje tradycji literackiej w literaturze dwudziestolecia międzywojennego.
8. Różne sposoby nawiązywania do literatury baroku w literaturze współczesnej. Przedstaw na wybranych przykładach.
9. Pamiętnikarz jako autor, narrator i bohater swego dzieła. Na wybranych przykładach przedstaw różne sposoby realizacji tych ról.
10. Różne sposoby kształtowania przestrzeni w utworze literackim. Omów na wybranych przykładach.
11. Różne sposoby zastosowania formy listu w utworach literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.
12. Jednostka wobec zbiorowości w ujęciu twórców dwóch wybranych epok. Rozważ problem, odwołując się do wybranych tekstów.
13. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej lub/ i współczesnej.
14. Wpływ filozofii na literaturę. Omów na wybranych przykładach, odwołując się do twórczości wybranej epoki.
15. Utopie i antyutopie w literaturze - sposoby kreowania i ich funkcje. Omów na wybranych przykładach.
16. Jak biografia artysty wpływa na jego twórczość? Przeanalizuj na wybranych przykładach: np. Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Aleksandra Wata, Włodzimierza Odojewskiego, Franza Kafki, Michaiła Bułhakowa.
17. Rola lektur w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.
18. Folklor jako inspiracja pisarzy w różnych epokach. Omów na wybranych przykładach.

19. Etos inteligenta i jego demaskacja. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
20. Porównaj obrazy Gdańska i jego okolic ukazane w literaturze współczesnej (np. G. Grass, S. Chwin, P. Huelle).
21. Rozważ problem różnorodnych relacji między człowiekiem a Bogiem na przykładzie wybranych tekstów literackich.
22. Jakie funkcje pełni alter ego bohatera literackiego? Omów na wybranych przykładach.
23. Przeanalizuj różne sposoby funkcjonowania motywu balu w wybranych utworach literackich.
24. Na wybranych przykładach literatury polskiej XIX i XX wieku omów, jak funkcjonuje motyw wesela
25. Różne ujęcia motywu samotności w literaturze polskiej i europejskiej XX wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.
26. Różne ujęcia toposu dziecka w literaturze. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.
27. Motyw „raju utraconego” w literaturze polskiej i światowej. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.
28. Funkcje powrotów do ziemi utraconej. Omów na wybranych przykładach (np. Cz. Miłosz, T. Konwicki, A. Kuśniewicz, St. Vincenz, Wł. Odojewski).
29. Sposoby wykorzystania motywu arkadyjskiego w literaturze polskiej. Przedstaw na przykładach z różnych epok.
30. Literackie obrazy małych ojczyzn. Przedstaw zjawisko, omawiając wybrane przykłady.
31. Funkcje motywu tańca w literaturze. Przedstaw zjawisko, omawiając wybrane przykłady.
32. Literackie ujęcia motywu klęski człowieka. Rozważ problem, odwołując się do wybranych tekstów.
33. Kulinaria w literaturze. Omów funkcje tego motywu w wybranych utworach.
34. Życie jako teatr. Omów różne funkcje tego motywu w wybranych utworach.
35. Na wybranych przykładach wyjaśnij funkcję motywu labiryntu w kreowaniu świata przedstawionego utworu literackiego.
36. Różne sposoby przedstawiania miasta w literaturze europejskiej i polskiej XIX i XX wieku. Omów problem na wybranych przykładach.
37. Przedstaw nowe formy opisu świata w literaturze powojennej.
38. Dekalog człowieka czasów zagrożenia. Omów na wybranych przykładach.
39. Różne sposoby przedstawiania historii w utworach XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
40. Fantastyka jako sposób interpretacji świata. Przeanalizuj na wybranych przykładach.
41. Sposoby kreacji świata przedstawionego w prozie science-fiction. Przedstaw na wybranych przykładach.
42. Obraz kobiety w literaturze tworzonej przez kobiety. Omów problem na wybranych przykładach (np. O. Tokarczuk, M. Tulli, M. Saramonowicz, M. Gretkowska, I. Filipiuk).
43. Różne obrazy kobiety fatalnej w literaturze. Zaprezentuj zagadnienie, opierając się na wybranych przykładach.
44. Człowiek uwikłany w problemy egzystencjalne w literaturze po II wojnie światowej. Omów problem na wybranych przykładach.
45. Człowiek wobec rzeczywistości PRL-u. Przeanalizuj problem, odwołując się do poezji, prozy i dramatu.
46. Dialog ze światem w wypowiedziach polskich poetów współczesnych. Przeanalizuj, odwołując się do twórczości np. Cz. Miłosza, W. Szymborskiej, Z. Herberta.
47. Kobieta zbuntowana. Przedstaw jej wizerunek i oceń zasadność buntu.
48. Rola podróży w biografii bohatera literackiego. Przedstaw problem na wybranych przykładach.

49. Literackie rozstania bohaterów. Rozważ problem, opierając się na wybranych przykładach literatury polskiej i obcej.
50. Inspiracje szekspirowskie w dramatach romantycznych. Rozważ problem na wybranych przykładach.
51. Dialog z koncepcją miłości romantycznej w literaturze kolejnych epok. Rozważ problem na wybranych przykładach.
52. Różne oblicza miłości w literaturze polskiej i europejskiej. Omów na wybranych przykładach.
53. Różne sposoby ujęcia problemu władzy w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach.
54. Kostium historyczny w literaturze. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
55. Artysta jako bohater literacki. Porównaj różne kreacje, przywołując wybrane utwory.
56. Różne sposoby kreacji bohatera negatywnego w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
57. Dziedzictwo romantyczne w literaturze późniejszych epok. Omów na wybranych przykładach.
58. Koncepcja tragizmu na przestrzeni wieków. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł i tekstów kultury.
59. Obraz człowieka końca XX wieku. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł i tekstów kultury.
60. Wpływ systemów totalitarnych na człowieka. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.
61. Motyw winy i kary w wybranych tekstach kultury. Zaprezentuj różne sposoby jego ujęcia.
62. Porównaj funkcjonowanie etosu rycerskiego dawniej i współcześnie. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
63. Konfrontacje marzeń bohaterów literackich z rzeczywistością przedstawioną w utworze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
64. Polskie obrzędy i obyczaje w utworach literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
65. Małe formy poetyckie (epigramat, bajka, fraszka) w literaturze dawnej. Na wybranych przykładach omów ich strukturę i funkcje.
66. Duchy, zjawy, upiory w literaturze romantycznej. Omów funkcje tego motywu w wybranych przykładach.
67. Proza kobieca, poezja kobieca – czy można wyróżnić takie kategorie literackie? Odpowiedz, analizując wybrane utwory napisane przez kobiety.

KORESPONDENCJA SZTUK

1. Portrety matki w literaturze i sztuce. Omów funkcjonowanie motywu, odwołując się do wybranych przykładów.
2. Różne obrazy Warszawy i jej mieszkańców. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.
3. Walcząca Warszawa – obraz tragicznych dziejów miasta. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.
4. Różne ujęcia romansu w literaturze i filmie. Zinterpretuj zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
5. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
6. Różne źródła kultury masowej. Omów na wybranych przykładach.
7. Sposoby przedstawiania przyrody egzotycznej w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
8. Motyw dworu szlacheckiego w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Rozważ, w jaki sposób funkcjonuje w świadomości Polaków.
9. Przedstaw stosunek człowieka do cierpienia, odwołaj się do literatury i sztuki.
10. Symbol i sposoby jego funkcjonowania w literaturze i sztuce. Omów na przykładzie wybranej epoki.
11. Impresjonistyczne krajobrazy malowane pędzlem i piórem. Na przykładzie wybranych dzieł epoki m. modernizmu, porównaj malarskie i literackie środki kreacji pejzażu.
12. Pejzaż górski w literaturze i sztuce. Przedstaw różne sposoby jego prezentacji.
13. Portret sarmaty w literaturze i sztuce od XVII wieku po wiek XX. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.
14. Motyw powstań narodowych w literaturze i sztuce polskiej. Omów na wybranych przykładach.
15. Dziecko jako bohater literatury i sztuki. Przedstaw różne kreacje na wybranych przykładach.
16. Obraz miasta w literaturze i sztukach plastycznych. Przedstaw różne ujęcia, przywołując wybrane przykłady.
17. Poetyka utworów socrealistycznych. Omów zagadnienie, posługując się wybranymi przykładami z literatury i filmu.
18. Literacki i filmowy obraz ojca. Przedstaw różne kreacje na wybranych przykładach.
19. Przedstaw różnorodne sposoby kreowania artysty w literaturze i sztuce.
20. Kicz jako środek artystycznego wyrazu w sztuce współczesnej. Omów na wybranych przykładach.
21. Groteska jako środek artystycznego wyrazu w literaturze i sztuce. Omów na przykładzie wybranej epoki.
22. Jak współczesność interpretuje dramaty Szekspira? Dokonaj analizy, odwołując się do przedstawień teatralnych i dzieł filmowych.
23. Technika collage'u w literaturze i sztuce XX wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.
24. Różne ujęcia motywów katastroficznych w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
25. Inspiracje biblijne we współczesnej literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
26. Inspiracje średniowieczne we współczesnej literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.

27. Różne wizje świata prowincji w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach. (Np. B. Schulz, M. Chagall, J. Strykowski).
28. Dialog z tradycją romantyczną we współczesnej sztuce. Odwołaj się do dzieł literackich, teatralnych i filmowych.
29. Rola tworzywa filmowego we współczesnych adaptacjach literatury klasycznej. Omów na wybranych przykładach.
30. Motyw współczesnego domu w literaturze, filmie, serialach telewizyjnych. Omów na wybranych przykładach.
31. Odbicie ideologii socrealizmu w dziełach literackich, malarskich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.
32. Współczesne teatralne innowacje inscenizacyjne klasycznych tekstów literackich. Omów na wybranych przykładach (np. G. Jarzyny, A. Warlikowskiego, P. Cieplaka).
33. Przedstaw różne ujęcia motywu wędrowki w wybranych dziełach literackich i filmach drogi.
34. Miłość w kulturze wysokiej i masowej. Przedstaw różnorodne ujęcia tego motywu, odwołując się do literatury i sztuki.
35. Koncepcje piękna w literaturze, malarstwie i architekturze. Przeanalizuj zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
36. Rozważ, jak literatura XX wieku komentuje dzieła sztuki. Odwołaj się do wybranych przykładów.
37. Współczesne wersje motywu Madonny w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
38. Różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.
39. Różnorodne ujęcia motywu pożegnania w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
40. Język filmu i język literatury. Porównaj dzieło literackie i jego filmową adaptację.
41. Motyw brzydoty w poezji i sztuce manieryzmu. Dokonaj analizy interpretacyjnej wybranych przykładów.
42. Pejzaż romantyczny w literaturze i malarstwie. Omów jego funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.
43. Powaga i śmiech w literaturze i sztuce średniowiecznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
44. Codziennosc i odświętnosc szlachecka w polskiej literaturze i sztuce XVI i XVII wieku. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
45. Różne sposoby ujęcia motywu *vanitas* w poezji i malarstwie XVI i XVII wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.
46. Romantyczna melancholia w literackim i malarskim ujęciu twórców XIX wieku. Rozwiń temat, analizując wybrane przykłady.
47. Różne ujęcia tematu powstania styczniowego w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku (np. Orzeszkowa, Żeromski, Grottger, Gierymski, Konwicky). Rozwiń temat, analizując wybrane przykłady.
48. Motywy muzyczne i ich funkcje w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
49. Inspiracje malarskie we współczesnej poezji. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
50. Jaki portret polskiego inteligenta wyłania się z literatury XX wieku i filmu? Odpowiedz, analizując kreacje bohaterów wybranych dzieł.
51. Telewizyjne i filmowe interpretacje „*Dziadów*” Adama Mickiewicza. Zanalizuj „*Lawę. Opowieść o Dziadach*” Tadeusza Konwického i wybrany(-e) spektakle teatru telewizji.
52. Obraz szaleństwa w literaturze i sztuce. Przeanalizuj na wybranych przykładach.

53. Pozateatralne formy dramatyczne (happening, performance itp.). Przeanalizuj zjawisko na wybranych przykładach.

NAUKA O JĘZYKU

1. Językowe środki kształtowania wypowiedzi w literaturze współczesnej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
2. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
3. Komizm słowny i sposoby jego realizacji. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów różnych autorów i epok.
4. Przedstaw różne typy stylizacji językowej, odwołując się do dzieł literatury współczesnej.
5. Przedstaw twórcze wykorzystanie języka mówionego w literaturze współczesnej. Odwołaj się do wybranych przykładów.
6. Funkcje stylizacji modlitewnych w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
7. Etykieta językowa różnych czasów i środowisk. Zanalizuj wybrane przykłady.
8. Język prasy. Omów różne odmiany stylu publicystycznego (na konkretnych przykładach).
9. Zapożyczenia językowe. Omów problem i oceń zasadność najnowszych zapożyczeń w języku polskim.
10. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Zanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.
11. Dokonaj analizy wpływu wybranego języka obcego na współczesną polszczyznę.
12. Jak powstają wyrazy we współczesnej polszczyźnie? Zanalizuj wybrane przykłady.
13. Stosunek do języka jako wyraz postawy obywatelskiej. Omów na przykładzie literatury oświecenia.
14. Funkcje neologizmów w twórczości różnych autorów. Omów na wybranych przykładach.
15. Przyczyny oboczności w języku polskim. Zanalizuj zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
16. Homonimia a synonimia. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów.
17. Przedstaw sposoby manipulacji językiem, odwołując się do wybranych tekstów literatury pięknej i publicystyki.
18. Na czym polega perswazyjna funkcja tekstów reklamowych? Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.
19. Język prasy sportowej. Omów cechy stylu charakterystycznego dla tej odmiany publicystyki.
20. Eksperymenty językowe w poezji lingwistycznej. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
21. Omów charakter i funkcję tytułów prasowych.
22. Jaki obraz świata kreują teksty reklamowe? Zanalizuj zagadnienie, odwołując się do wybranych reklam radiowych i prasowych.
23. Przeanalizuj dobór środków językowych w tekstach piosenek popularnych zespołów.
24. Językowy obraz świata w tekstach najwybitniejszych twórców kabaretowych (np. „Kabaretu Starszych Panów”, W. Młynarskiego, A. Osieckiej).

25. Porównaj innowacje językowe w polszczyźnie literackiej i potocznej w wybranych utworach XX wieku.
26. Jak język odzwierciedla charakter epoki? Omów na przykładach z wybranej epoki literackiej.
27. Przedstaw charakterystyczne cechy gwar środowiskowych (np. język biznesu, młodzieży, sportu).
28. Porównaj język tekstów romantycznych i dwudziestolecia międzywojennego.
29. Porównaj język poezji młodopolskiej i współczesnej.
30. Omów perswazyjną funkcję języka, analizując wybrane teksty propagandowe.
31. Jak reklama realizuje funkcję impresywną języka? Omów, odwołując się do przykładów.
32. Omów źródła błędów językowych w polszczyźnie pisanej.
33. Omów charakterystyczne cechy publikacji i pogadank radiowo-telewizyjnych z zakresu poprawności i kultury języka.
34. Awans polszczyzny potocznej w literaturze. Rozwiń zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
35. Omów funkcje stylizacji dialektyzującej w literaturze XIX i XX wieku.
36. Określ funkcje ironii w języku. Odwołaj się do wybranych tekstów kultury.
37. Funkcje wyrazów o zabarwieniu uczuciowym we współczesnych tekstach literackich. Omów na wybranych przykładach.
38. Na wybranych przykładach scharakteryzuj językowe środki wyrażania emocji w literaturze różnych epok.
39. Omów pochodzenie nazw miejscowych Mazowsza.

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ:

- Dyrektor , egzaminator OKE - mgr Anna Szczepańska-Fillipp
- Egzaminator OKE – mgr Aneta Kozłowska
- Egzaminator OKE – mgr Barbara Ropel
- Egzaminator OKE – mgr Jolanta Szymanek
- Egzaminator OKE - mgr Maria Rafeld
- Mgr Anna Strąk